

TITOS

Warage o ayeedek Pól Titos

1 ¹ Aneeta Pól o keen gabaren o Joowo, ma keen toonnyai o Yesu Kiristo. Kejeryai baale naana, ma kitoonnyai ka kiiya kitirit ol o ejera Jooi nōōgo ka kodoyit niigi tuwente uneen. Ma katiriti nōōgo kagaac zōōz ween didi o gōon kademez naaga ol o tuwento. ² Ma anyet ageet kagaac gi o kavō kajowan naaga roget o abil been neen o aterkedeket ageet Jooi o alaŋ avōlōŋ baale kina tamma laadun e. ³ Ma iya eyelizayet niini ageet zōōz nico kagaac kaviyawe ogin abon iitene o arōōŋ niini. Iricaneyan zin Jooi ween ruguzoi onai aneet zōōz nico ka kuuwayek naana ol.

⁴ Kayeedekin zin warage nico ineet Titos o izē ŋeeran ween didi giye o kazoli naaga tuwen. Abon bai anyin Jooi ween baatinai been Yesu Kiristo ween ruguzoi onai deten been ganon.

Liŋliŋon o Titos

⁵ Iiten baale zin kooŋnekin ineet looc kuture o kazi Karit o, ka dica liŋliŋonok baal ŋaan naana kidica e, ka buk ŋera niina ol ci mayan bore o Joowo kuturyok dook. ⁶ Tugu zin ebaal rak karicanekin e. Eeti ci ka kizi mayan bore o tuwento, abon een niini eet ci gōon agōon kaal ci abon. Ma abon anyak niini ŋaa codoi tōr nōkō. Abon buk dōlya cigine o atuwe, ma alaŋ agawek ol nōōgo zinzeeti zeen giye calaŋ aziikni niigi ol ci adikir. ⁷ Eeci alaani ci bor o Joowo giye o izōi niini gabaren ci Joowo, alaŋ abon ŋaati agōoni niini kaal ci ger. Alaŋ abon ŋaati adōŋi ele, karabōŋ anyak bolŋac, karabōŋ abaaki, karabōŋ avaraciz, karabōŋ appe ziniz kaale ci loocu. ⁸ Bar abon niini een eet ci akat gōl, ma areez ŋaati agōoni kaal ci abon. Ma een niini eet ci azooni ele, ma agōon kaal ci eel tōp, ma akōm ririny zinize cino, ma abon niini ziniz kaale dook. ⁹ Abon agam niini ōrōt kaviyak o Joowo een didi baal edemezozek nōōnō e, ka kinim niini kedemezek buk ol oogi demziinok ceen didi noko ka keyeliza niigi baciinok ci ol o abor demziin nico.

Alamit alaati o ademez vōlōŋ

¹⁰ Eeci anyak ŋaatunooŋ ol ci meel calaŋ arōōŋ kiziiktō, ricik ōrōt ol o gōon arican teedinet. Ol nicigi aduwa zoozok ci azee keŋti, ma alabek gōōŋi oogi tuu zoozowe cigeec tarbalzetu noko. ¹¹ Abon zin abilne niina nōōgo demziinte cineen voloŋo noko, eeci uulal niigi tuwen ci ol oogi tatoknyaye ci meelik gole ci ademzi niigi demziin ci waan alaŋ aganō ŋaati ademzi noko. Ademez niigi kaal ceen alyaan noko olla ka kojoktai guruc. ¹² Anyak baale eet oma ŋaatineen ele ci ageny, ma aduwa zōōz ceen didi akati nōōgo moden ween Karit azi ne, “Ol ci kazi Karit noko avōlōŋ tup, ma azee zinzeeti kiyo kelege o, ma adaai eleeti, ma buk aŋaba alemeti ci arōōŋi dayiin doon.”

¹³ Mazin zōōz nici didi eleemnyai. Zin giye nico abon iloti niina nōōgo ōrōt ka coma adōi tuwen uneen. ¹⁴ Ka calaŋ bodo arek niigi zinzeeti ŋatararidet ci ol o Juz, karabōŋ een zoozok ci ol o abor zoozok ween didi. ¹⁵ Ma kaala dook abon ole o abon zinzeeti. Maje ole o ger zinzeeti, ma alaŋ azii zōōz ween didi, buk kaala dook gerze ŋaatineen, eeci ooti cigeec o kibeen zinzeeti cigeec o uulalte izi gerze. ¹⁶ Anyek gōon niigi eleeti kizi ol ci aga Jook, maje bar kaala ugeec agōon ayelza gi o alaŋ agawi niigi Jook didi. Agōon niigi kaal ci ger ōrōt ele, ma alaŋ niigi anim kutuguzo kaal ci abon.

Gōl o Joowo een didi

2 ¹ Abon zin niina ademzei ol demziin ci aganō been gōl o Joowo een didi. ² Tilo ol o mac adikir kegenyit kaale dook, ma azooni eleeti kaale o ger, ka kanyayit niigi tuwen been reezōnet ceen didi, ma amez piryakzet. ³ Bodo buk tilo ŋaai o adikir ka kabaayit niigi baayiz o ŋaai o anycek zinzeeti ugeec Jook. Alaŋ abon ŋaati aŋōmtin, karabōŋ een ŋaati areezi nyaantane. Bar abon ademez niigi kaal ci abon, ⁴ ka kedemezit niigi gōōŋi o ŋaan een nyameka gōl ci ka kereezti niigi eet ugeec been dōl ugeec. ⁵ Ka buk kagamit niigi eleeti ugeec, ma azooni zinzeeti ugeec kaale o ger, ka kiziti niigi ŋaai ci abon korginu, ma azii eet ugeec juruŋ. Mā agōon niigi nōkō, akōm koca eet ci azōōz kaviyak o Joowo gerze.

⁶ Abon buk aricaneŋ lōgōzet kagamit eleeti. ⁷ Zin buk niina alye unun maany abon kaala o agoon dook eegin kaal ci abon ka kizi yabziinok ci ayayiz ol ogen. Arek ziniz demziin. Demez ol juruŋ. ⁸ Demez ol zoozowe o abon een didi, ka ol o amarninet ageet kanyayit alyaan, eeci akōm niigi gi ci ger ajowa ka kokonycet ageet.

⁹ Tilo gabara ween mirōk atuwe kiziiyit ol o agama nōōgo. Abon agoonek niigi nōōgo kaal dook juruŋ ka kanycek niigi nōōgo katalto. Alaŋ abon ŋaati adaŋon niigi kibeen ol o agama nōōgo, ¹⁰ karabōŋ bar agōroz kaal cigeec. Bar abon ayelzek niigi nōōgo vōlkōcōn ki bonat uneen gōon abonon tup. Gole nico eyelizta koca niigi titinyōn o demziin o akati Jook ween ruguzoi onai kaale o agōon niigi dook.

¹¹ Eeci ayelza Jooi deten onin ka korogozoi ol dook. ¹² Deten zin nico neen o anyet ageet kotoŋit baayiz ci ol o alaŋ aga Jook, ma anyet buk kotoŋit reezinet o kaal o loocu, ma anyet ageet kabaayit looce nico baayiz ci kagami zinzeeti, ki baayiz ci abil tōp, been baayiz ci kabaayi gole ci ol o aga Jook. ¹³ Abon kagōon naaga nōkō ŋinti ŋaan rak karewi naaga iiten o talniinto abadaan Yesu o. ŋaan zin iitene nice ayelzai diŋdiŋōni o Yesu Kiristo ween Jook onai adikir, ma een ruguzoi onai. ¹⁴ Iirik niini ele onin ŋaaten ageet ka keelawet ageet gerzitime onai dook, ma uwuyet niini ageet kiziti ol cigin abon vōr zinzeeti, ma anyet kereezit gooni ci kagōoni kaal ci abon doon.

¹⁵ Demezek zin kaal nicoko ol. Abon adizkei niina nōōgo kaale o abon, ma agernyei nōōgo kaale o ger. Tugu nōkō alaazete cun baal anyin Jooi o dook. Má anyi nōōgo kepeztin ineet.

Baayiz ci bor o Joowo

3 ¹ Duwak ol ugun tuwento dook kiziiyit ol ween alaati akumawa. Abon azii niigi nōōgo, ma eelnek niigi tup nōkō vōlkōcōn ci agōoni liŋliŋon ci abon aduwak alaata nōōgo. ² Duwak nōōgo calaŋ adōm eet oma. Bar abon anyak niigi ganon ci abaai ki ol labak, ma awawa, ma atibez ole dook.

³ Abon agōon niigi kaal nicoko o, eeci naaga alye baale keegin tarbale kiyo ol dook o. Alaŋ buk baale naaga kazii Jook, ma kabac gōl o abon. Ma kano kaalyan o ger meelik keŋti arōōŋ zinzeeti ogaac, kibeen kaal o gōon amedneket ageet loota ŋina dook.

Ma kadica waanice iinya dook oñene kibeen nyorenta. Ma amarninet ol ageet, ma kamarnin buk naaga nõõõ. ⁴⁻⁵ Bar mazi ako ayelzai bonati been reezinet o Joowo ween ruguzoi onai e, iya orogozet niini ageet. Alañ zin bar aruguzet niini ageet giye ci kagõõni naaga kaal ci abon, bar olla eeci kawucnek naaga nõõõ. Ma uunyet niini ageet Võñize onin kobonta kiziti colaye baayize onai. ⁶ Areket Jooi ageet zinzeeti ogaac Võñiz onin kikitit tõe ñaaten Yesu Kiristo ween ruguzoi onai. ⁷ Ka coma kajowa naaga Joowa deten ci kabonan ñume onin, ka zin rogeti o abil been neen kare naaga kizi cinai.

⁸ Mazin zõõz nici zõõz ceen didi. Karoõñnyin zin naana ineet arek ziniz zoozok nicoko juruñ ka ol o atu Jook coma arican gi ci agõõni niigi liñliñonok ci abon iinya dook, eeci liñliñonowa nicigi abon, ma atirit ol baayize uneen. ⁹ Dewa niina ele ñañoñowe o tarbalzetu, ki zoowowe ci wuntik akati boryok, karabõñ een tatoknya ci aritan ol. Dewa buk ele yõwõnta, karabõñ een ñañoñonte o ol o Juz akati lotinok. Eeci kaala nicigi akom ñinti akati, ma alañ atirit ol. ¹⁰ Mã anyak eet ci agõõn kaal ci anyaa ñerõn, tilo nõõõ lak codoi karabõñ een lak ram. Mazi amena niini alañ arõñ kiziiwõ, tõe nõõõ kedeñai ole o tuwento. ¹¹ Eeci aga niina ol ci eel nõõõ uulalte, ma alañ bodo niigi anim kotoñit baciinok, ma ayelza oñe ugeec gerzitin uneen.

Zoozok o Põl añoñeke

¹² Inoko karoõñ kitooneñin Artimas karabõñ een Ticikos. Mazi arumnyin niigi ineet ñinaante, iyiiya niina kataman ijayan aneet kuture o kazi Nikopolis ka kõõõ koromte ki ineet ñinaante, eeci karoõñ kook kidica lõmõtin ñinaante. ¹³ Tirit Zinas o aga lotinok, ki Apolos. Anyek nõõõ kaal ci arõñ niigi keronnye uneen dook. ¹⁴ Abon anyi ol ogaac tuwento kutuguzõ kaal ci abon tup, ka kitiritit niigi ol oogi kaale o didi apirnanẽ niigi. Alañ abon ñaati abaayi niigi baayiz ci danydany keñ.

¹⁵ Azaayin ol o karomena ki aneet ñaato dook. Zaaweyet zin buk niina lañoñigaac o atuwe dook ñinaante. Abon bai deteni o Joowo abil ñaatonooñ dook.